

Aage Madelung harcéri jelentése a besszarábiai frontról.

Sok hónapi szünet után ismét megszólalt Aage Madelung, a magyar-ságnak e lelkes barátja, a Berliner Tageblatt hasábjain. Kevés hozzá hasonlítható stílművésze van a háborús irodalomnak. Még a legkisebb harcéri tudósítása is egy-egy remekműve a modern stílusnak. Legutóbbi jelentését itt adjuk:

A császári és királyi Pflanz-Baltin hadseregnél, amely az Oroszország elleni front legszélsőbb jobb szárnyán az ellenség tizenkétnapos tömegtámadását rendületlenül visszaverte, néhány megfigyelő helyről betekintheztem, mint vendég, az orosz állásokba. A Csernovictól keletre és északkeletre fekvő magaslatok ma (január 31.) ép úgy, mint a legutóbbi orosz támadások előtt, szilárdan vannak a császári és királyi hadsereg kezén. Itt legfeljebb véresre verhetik az oroszok a koponyájukat. Az ép most befejezésre jutott csatákban nem volt könnyű dolguk az előnyomuló orosz soroknak, amelyeknek egyes szakaszokon percenkint száz löveges tüzérségi tüzet kellett kiállaniok. Gránátjaink irtóztató felhőszakadása hullott merőlegesen rájuk, mögöttük, a visszavonulás minden reményét elzárja a pokol retesze: a saját zárt tüzük és előttük, amikor a kétségbeesés bátorságával nekirohannak a mi akadályainknak, még lelket ölőben csapnak át a támadók testén a mi fegyvergolyóink. Egyik sort a másik után hajtják előre, míg végre egy-egy megriktott sor valamely a megelőző orosz pergőtűztől szétrombolt akadályainkon keresztül vad csűrheként csak a kézfegyvert lóbálva berobog az árkaikba. Itt aztán már csak a nyers erő, a kasza és

kalapács által megedzett ököl dönt. Irgalom nélkül uralkodik ilyenkor a halál a lövészárkokban, míg eldől, ki éli túl a két ellenség közül a másikat. Ha a döntés az ellenség javára üt ki, akkor munkába lépnek a tartalékaink és rendet teremtenek a vitatott árokban és aztán megint minden csendes és sokkal véresebb, mint annak előtte.

Kemény munka árkokat megrohanni és megvédeni. A Csernovicot védő magaslatok akadályai előtt az elesett oroszoknak még egész sorai hevernek. Egykor a terjedelmes orosz sikságnak egészséges parasztjai és kovácsai. Soha többé nem támadnak fel ezek, hogy rohamra induljanak. Helyükbe mások lépnek, fiatalon és rózsásan, vagy öregén és bőrfakón egymás mellé, testi erővel és felfszereléssel bőven ellátva és miként itt kiűn a mi derék fiaink készséggel elismerik: nem megvetendők, mikor egyszer nekilendültek. Azért mégsem sikerült nekik ezt a szögletet itt Románia határán benyomni. Becsülettel törekedtek erre és sokkal nagyobb veszteségeik voltak, mint nekünk, amint az pontosan megállapítható.

Most csend uralkodik itt, olyan, mint a vihar előtti csend. Az ágyuk mérsékeltbben váltanak most szót egymással, sőt az oroszokéi gyakran adósak maradnak a felelettel. Mögöttünk napsütésben fénylik Csernovic, a szép, dombos város. Vonatok érkeznek és indulnak, és a villamos közlekedik, mint máskor. Egyszer-máskor a lakosok fölfelé néznek az orosz repülő után, aki közben-közben kézi gránátot és könnyű tábori ágyulövet hajít le. Fölfelé néznek, aztán a dolguk után járnak Csernovic városában, ahol a fekete-sárga lobogó leng.

annak a kérdésnek az elhalasztását érik el az olaszok, ki kapja korlátlanul a kezére az Adria keleti partját. Egyáltalán nem lehet benne kételkedni, hogy az osztrák-magyar-bolgár közös offenzíva az olasz expedíció vállalkozását a legsúlyosabban veszélyezteti.

A közéleti mezést nem szünteti be a hatóság.

(Saját tudósítónktól.) Alig múlt két hete, hogy a januári közgyűlés úgy határozott, hogy a város közéleti mezését a nagy veszteségek és sok szabálytalanság miatt be-szünteti. A határozatot akkor a legkülönbözőbbeképp magyarázták, arról mégis majdnem egyhangú volt a vélemény, hogy a hatóság örül legjobban a közgyűlési határozatnak, amely sok gondtól és bonyodalomtól szabadította meg. A közéleti mezési üzem megszüntetésének eszméje tudvalevőleg Wimmer Fülöpötől származott, akinek éleslátása közismert és akinek véleménye üzleti dolgokban irányadó. Így történt, hogy sokan szavaztak a megszüntetés mellett olyanok is, akiknek az volt a véleménye, hogy a közéleti mezési üzem fentartásával a város fontos szociálpolitikai kötelességet teljesít.

Dr. Koszó István felelősségével új helyzet állott elő. Addig, amíg a belügyminiszter nem dönt, a közgyűlési határozat végre nem hajtható. Az viszont tagadhatatlan, hogy a közgyűlés minden tagja reformokat kívánt volna arra az esetre, ha az az álláspont nyert volna többséget, amely a közéleti mezési üzem folytatását reprezentálta. Maga a tanács is széleskörű reformokat javasolt, amelyek nélkül Koszó István sem képzelte el az üzem folytatását. Így állván a helyzet, érthető kíváncsisággal lesi a közönség, mi fog történni. Fenmarad-e és folytatódik-e a városi üzem, vagy se. Ha igen, milyen cikkeket fog árusítani. Mindezek olyan kérdések, amelyek a leghitelesebb megvilágításra szorulnak, ép azért dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez fordultunk, aki a következőket volt szives mondani:

— A felelősség benyújtásával jogilag az a helyzet állott elő, hogy a közgyűlési határozat végre nem hajtható, tehát a közéleti mezési üzletet folytatni kell. A hatóság ennek ellenére respektálni kívánja a közgyűlés határozatát és egyes intézkedéseit a jövőben esetről-esetre be fogja jelenteni. Mint-hogy öt vagon kukoricához tudunk jutni, hízlatni fogunk sertéseket. Utak indított a Haditermény Részvénytársaság egy vagon rizst a város címére. Mindkét vásárlást bejelentjük a februári közgyűlésnek. A sertések hizlatását egy kiváló szakemberre bizzuk. Az is lehet, hogy a rizsre ráfizet a város, de az nem baj. Azt tartom fontosnak, hogy rizshez jusson a közönség. Egyre fokozódik a cukorhiány is. Az sem lehetetlen, hogy a városnak kell közbelépnie, hogy cukorhoz jusson a közönség. Élőállatot a sertésen kívül nem veszünk. Azt azonban, hogy milyen körülmények adhatják magukat elő, nem lehet tudni és bizony a hatóság nem nézheti ölbe tett kezekkel, hogy a lakosság egyik-másik elsőrendű élelmi cikkben inséget szenved.

Moraht őrnagy albániai előnyomulásunkról.

Berlin, február 2. Kitűnt, hogy Miklós-nak, Montenegró királyának szökése miatt való minden izgalom fölöseleges volt. A fegyverletétel a lehető legnyugodtabban megy végbe és hogy Magyarország-Ausztria állandóan előnyomuló seregrészei sehol sem estek csapdába, sőt komoly harcokra sem volt szükség, hogy San Giovanni di Meduát megszállják és Durazzo irányában tovább haladhassanak. A francia hadvezetőség hivatalos jelentései azt hangoztatták, hogy Meduából minden hadianyagot Brindisibe szállítottak. Hogy ez megint föllentés volt, kitűnik abból, hogy az üldöző osztrák és magyarok „nagyon sok tüzérségi anyagot” találtak ott. Azt is megtudtuk továbbá Párisból, hogy a bolgár hadsereg Albánia keleti határán áll, ugyanott, ahol a múlt évi december elején megállott. A tény pedig az, hogy a bolgárok megszállották Dibrát és Strugát és így most abban a helyzetben vannak, hogy Tiranán és Elbasszánon keresztül az Adria partjára mehessenek. Albánia déli határán görög területen a mozgósított görög hadsereg egyes csapatai állanak. Ezek az erők Janina és Konitsa körül koncentráálódtak.

Albánia északi részében a Djakova-Kukus vonal van a szövetségesek kezén s így Albánia három oldalról van teljesen átkarolva, a negyedik oldalán: a tegertől pedig

északnyugaton van elvágyva. A görög hadsereg ugyan még semleges, de még sincs kizárva annak a lehetősége, hogy az ország területének további megsértésével szemben nem marad tétlenül. Ép úgy megvan annak a lehetősége is, hogy Görögország egy Valonából Délalbániába történő olasz előnyomulást nem fog tétlenül nézni.

Ellenségeink az Albániáért meginduló küzdelemben három pontra támaszkodnak: Durazzóra, Valonára és Korfura. Durazzóban állítólag Esszád pasa elsáncolta magát a montenegrói és szerb hadsereg maradványaival és a saját zsoldos csapataival. Hadi anyagot kétségtelenül kapott Olaszországtól és pótlást a durazzói kikötőn keresztül fog kapni. Hogy azonban a Durazzóban való ellenállás az Olaszországra kedvező fordulat szempontjából, mert hiszen erről van szó, mit jelentsen, katonailag érthetetlen. Itt az osztrák-magyar előnyomulás megállása csak rövid lélekzettel lesz. Esszád pasa csapatainál sokkal nehezebb akadályok: a mocsaras terep, az uttalanság és az éghajlat.

Az albániai összes olasz haderők parancsnoka Botazzi tábornok, aki Valonában tartja hadi szállását, ahol kiinduló pontja van egyúttal a mind valószínűbbé váló olasz előnyomulásnak. Bármily optimisztikusan nézzük is a most két hadosztálynyi expedíciós sereg helyzetét, a legjobb esetben csak